

Крынічка

Вядучая рубрыкі Ірына ТАМКОВІЧ. Тэл. 8 (017) 287-18-15

ПАСАДЗІЦЬ ДРЭВА ПРАВІЛЬНА

Вядома, што высаджваць дрэвы можна як вясной, так і ўвосень. Аптымальны час вясной — да распускання пупышак. Восенню пасадка павінна быць скончана дзён за 15—20 да ўстойлівых халадоў. Пры няправільнай, нясвоечасовай пасадцы дрэва можна дамагчыся куды меншага ўраджаю або зусім не дачакацца яго.

Найлепшае месца куплі

Купляць дрэвы лепш за ўсё менавіта ў гадавальніках. Аднак нават там пры набыцці абавязковы агляд каранёвай сістэмы, надземнай часткі расліны, і калі не выяўлена гнілі, задзірак кары, перасушаных каранёў, то саджанец можна набываць.

Выбар месца

Каб дрэва паспяхова расло, трэба падабраць менавіта яго месца. Пераважная большасць дрэў будзе добра расці на асветленым участку, без ценю, без паніжэнняў і западзін (месцы, дзе збіраецца адталая або дажджавая вада) на глебах з узроўнем грунтовых вод, размешчаных не бліжэй за два метры да іх паверхні.

Выдатна, калі з паўночнага боку будзе абарона ў выглядзе сцяны дома, плота ці іншага будынка. Не высаджвайце на месца, скажам, яблыні зноў яблыню. Падбірайце ўчастак, дзе такое ж дрэва як мінімум пяць-шэсць мінулых гадоў не расло. Акрамя таго, што пэўны тып культуры вымогтае з глебы ўласцівы яму набор элементаў у неабходнай колькасці, дык яшчэ і «ўзбагачае» месца шкоднікамі і хваробамі, якія адразу актывізуюцца, як толькі тут апынецца зноў тая ж самая культура.

Пераважная большасць дрэў будзе добра расці толькі на пажыўнай і рыхлай глебе тыпу чарназёму, суглінку і ім падобных. Не варта высаджваць дрэва на глебе пячанай або вельмі шчыльнай гліністай без папярэдняй падрыхтоўкі субстрату: разрыхлення (дабаўка рачнога пяску або, напрыклад, шалупіння грачанай крупы) — гэта ў выпад-

ку з гліністай глебай, або, наадварот, ушчыльненне (дабаўленне ў глебу гліны ў рыхлым стане — звычайна ядро на квадратны метр) — у выпадку з пячанай глебай.

Аптымальны ўзровень pH ад 6,0 да 7,0. Калі ён вышэйшы, то гэтая глеба шчолачная, ніжэйшы — кіслая, мала якія дрэвы любяць такія глебы.

Дрэвы загушчанасці не любяць. Каб пазбегнуць непрыймнасцяў, размяшчайце іх так, каб ад іншых адлегласць была як мінімум тры метры, гэтага павінна хапіць для паўнаватаснага развіцця кроны. У адваротным выпадку калі сфармуецца магутная надземная маса, крона вашага дрэва пачне замянаць суседнім дрэвам або кустам, стане цягнуцца да святла, можа пачаць выгінацца або стане прыгожай аднабокай, і тады ўжо з дрэвам нічога зрабіць будзе нельга — занадта позна.

Падрыхтоўка глебы

Каб нівеліраваць рызык галадання дрэва, глебу перад пасадкай трэба ўгнаіць. Угнаенні ўносяць звычайна пад перакопку глебы, размяркоўваючы па паверхні добра перапрэлы гной або перагной (4-5 кг на 1 м²), драўняны попел (250—300 г на 1 м²) і нітраамафоску (столовая ложка на 1 м²). Звычайна гэтых угнаенняў хопіць, каб дрэва пачало паўнаватасна развівацца на новым месцы.

Калі глеба гатовая, можна пачынаць стварэнне пасадчых ямак. Іх трэба капаць як мінімум за пару тыдняў да пасадкі саджанца, робячы краі роўнымі, памерам на 25—30 % больш за аб'ём каранёвай сістэмы дрэва.

Тады не будзе непрыймных сюрпрызаў у выглядзе саджанца, які пралавіўся праз пару дзён пасля пасадкі. На дне ямкі трэба абавязкова зрабіць дрэнаж з керамзіту, бітай цэглы або галькі. На дрэнаж неабходна насыпаць пажыўны пласт, так званую пажыўную падушку. Яна павінна змяшчаць сумесь перагною і пажыўнай глебы (звычайна верхні пласт глебы бывае найбольш пажыўным) у роўных долях з дабаўленнем 50 г драўнянага попелу

і 15—20 г нітраамафоскі. Перад пасадкай ямку неабходна добра паліць.

Пасадка

Пачынаць трэба з устаноўкі апорнага калка. І ставяць яго выключна з паўночнага боку. Пасля яго ўстаноўкі трэба ўзяць у рукі дрэўца і добра агледзець яго ствол. На ствале можна ўбачыць больш цёмны бок і больш светлы.

Цёмны бок звычайна паўднёвы, светлы — паўночны. Калі хочаце, каб дрэва хутчэй прыжылося на новым месцы, яго неабходна размяшчаць так, каб больш цёмны бок глядзеў на поўдзень, а светлы — на поўнач. Апусціўшы саджанец у ямку, трэба акуратна расправіць яго карані, каб яны глядзелі ў бакі, не загіналіся, не заломваліся.

Пры засыпанні каранёў глебай старайцеся трохі паторгваць расліну, каб усе пустоты паміж каранямі запоўніліся грунтам, а не паветрам. Вельмі важна, каб пры пасадцы каранёвая шыйка (месца, дзе карані пераходзяць у ствол) абавязкова апынулася крыху вышэй паверхні глебы, хоць бы на сантыметр ці крыху больш. Здаецца, што гэта дробязь, на самай жа справе, калі заглыбіць каранёвую шыйку, то дрэва адразу затармазіцца ў росце, а ўступленне ў пару плоданашэння моцна затрымаецца (у костачкавых культур, напрыклад, можа адбыцца нават выправанне каранёвай шыйкі, і дрэва банальна загіне).

Не варта ўсё пускаць на самацёк, спадзеючыся на «авось», нават калі вы ў далейшым «адкапаеце» каранёвую шыйку, то ўсё роўна вакол яе ўтворыцца паглыбленне і вільгаць, трапляючы на паверхню глебы, няважна, з дажджом ці з палівам, будзе застоівацца ў гэтым паглыбленні, і каранёвая шыйка таксама будзе гніць.

Пасля таго як каранёвую сістэму цалкам прысыпалі глебай, неабходна грунт ушчыльніць, паправіць дрэва, каб яно стаяла вертыкальна, падвезаць да калка «васьмёркай», каб не дапусціць перацяжка, а потым паліць грунт парай вёдзер вады і абавязкова замульчыраваць паверхню глебы перагноем пластом у пару сантыметраў.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	7.30	19.09	11.39
Віцебск —	7.21	18.58	11.37
Магілёў —	7.21	18.59	11.38
Гомель —	7.16	18.56	11.40
Гродна —	7.46	19.25	11.39
Брэст —	7.45	19.26	11.41

Месяц

Маладзёк 6 сакавіка. Месяц у сузор'і Шаліў.

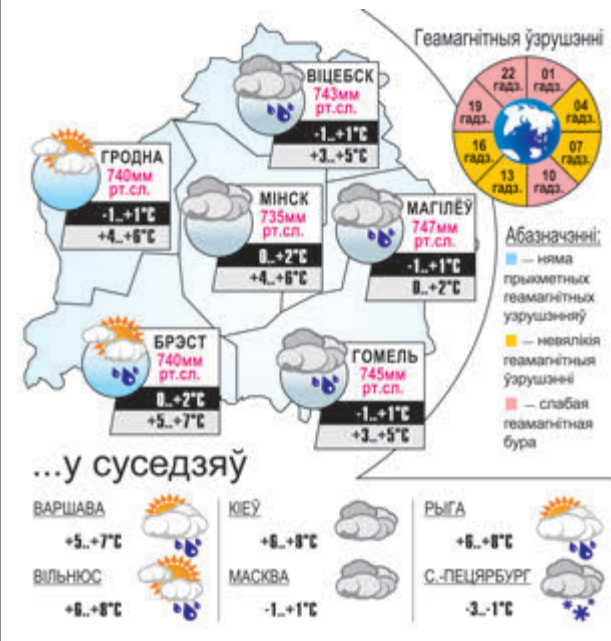
Імяніны

Пр. Марыны, Арсенія, Васіля, Івана, Мікалая, Несцера, К. Бажэны, Хрысціны, Марка, Нікіфара.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Даты

13 САКАВІКА

1564 год — у Брэсце выйшла ў свет «Размова паляка з літвінам пра тое, што ёсць права, вольнасць, або свабода, і пра унію кароны Польскай з княствам Літоўскім». Арыгінал «Размовы» — вялікая бібліяграфічная рэдкасць, але пазнаёміцца са зместам кніжкі мы можам дзякуючы таму, што ў 1890 г. яна была перавыдадзена Ю. Кажанёўскім. Твор дзеліцца на дзве размовы-гутаркі паляка з літвінам. Паміж першай і другой «размовамі» — верш «Да палякаў і літвінаў». Мяркуючы па ініцыялах А. В., верш належыць п'яру вядомага ў свой час прагрэсіўнага мысліцеля Андрэя Валана. Выхад «Размовы паляка з літвінам» быў непасрэдна звязаны з падзеямі пярэдняга Люблінскага уніі 1569 года. Феадальныя колы Польшчы імкнуліся выкарыстаць цяжкае знешнепалітычнае становішча княства, каб пазбавіць яго самастойнасці, далучыць да Польшчы на правах правінцыі, а насельніцтва паланізаваць.

1881 год — беларускі рэвалюцыянер-нарадаволец І. Я. Грынявіцкі кінутаў бомбай смяротна параніў расійскага імператара Аляксандра II і сябе. Студэнтам Пецярбургскага тэхналагічнага інстытута Ігнат Грынявіцкі ўдзельнічаў у польска-беларускіх і расійскіх рэвалюцыйных гуртках, вёў прапаганду сярод рабочых, збіраў грошы палітычным вязням, фабрыкаваў пашпарты рэвалюцыянерам. З 1879 года член партыі «Народная воля». Адзін з заснавальнікаў яе беларускай фракцыі, што абвясціла сябе Беларускай сацыяльна-рэвалюцыйнай партыяй, нацыянальная праграма якой надрукавана

Падзеі

ў 1884 годзе ў часопісе «Гомон» (№ 2). Паводле народавольца Льва Ціхамірава, Грынявіцкі «назваў сябе літвінам».

1898 год — у Мінску адкрыўся 1-ы з'езд РСДРП, на якім былі прыняты дакументы аб утварэнні Расійскай сацыял-дэмакратычнай рабочай партыі. Аднак партыя як адзіная сацыял-дэмакратычная арганізацыя не была створана: не былі прыняты статут і праграма; пасля з'езда восем з дзевяці дэлегатаў былі арыштаваныя; а друкарню «Рабочей газеты» захапіла паліцыя.

1903 год — нарадзіўся Васіль Іванавіч Сцяпанавіч, беларускі філосаф. Член-карэспандэнт НАН Беларусі, доктар філасофскіх навук, прафесар. Заслужаны дзеяч навукі Беларусі. Аўтар больш як 50 навуковых прац. Памёр у 1979 годзе.

1888 год — нарадзіўся Антон Сямёнавіч Макаранка, савецкі педагог, пісьменнік. Распрацаваў і ажыццявіў бяспрыкладны ў педагогічнай практыцы вопыт масавага перавыхавання дзяцей-правапарушальнікаў у працоўнай калоніі імя М. Горкага і дзіцячай камуне імя Ф. Дзяржынскага. Памёр у 1939 годзе.

1951 год — нарадзілася Ірына Алфёрава, савецкая і расійская актрыса тэатра і кіно, народная артыстка Расійскай Федэрацыі. Здымалася ў фільмах «Хаджэнне па пакутах», «З каханымі не расставайцеся», «Ярмак» і іншых.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЯ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Якаўлевіч.
 РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЬЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДР'ЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК.
 Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».
 НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.
 ТЭЛЕФОНЫ ў МІНСКУ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: лісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.
 Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
 e-mail: info@zviazda.by,
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.
 Газета адрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.
 Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 922.
 Нумар падпісаны ў 19.30
 12 сакавіка 2019 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12